

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/156/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3808208908
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3808208908.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci žalobcu A. Y., bývajúceho Q., P.J. W. XX/X proti žalovanej O. Y., Q., Q. II - Q., J. M. XXX/X, právne zastúpená JUDr. Jánom Súkeníkom, advokátom so sídlom v Považskej Bystrici, Stred 60/55, o neúčinnosť právneho úkonu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 04. marca 2016, č.k. 6C/112/2008-398, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou súd určil, že darovacia zmluva je voči žalobcovi právne neúčinná m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalovaná m á nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

Štát m á nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že darovacia zmluva zo dňa 26.07.2005 uzavretá medzi dlžníkom W. M. ako darcom a žalovanou 1/ ako obdarovanou, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, k.ú. W. H., obec Q., okres Q., pôvodne zapísaných na LV č. XXXX, v súčasnosti zapísaných na LV č. XXXX ako parcela č. XXX/X o výmere 510 m² zastavané plochy a nádvoria, parcela č. XXX/X o výmere 828 m² - záhrady, parcela č. 349 o výmere 354 m² - záhrady, parcela č. XXX/X o výmere 29 m² - zastavané plochy a nádvoria a na LV č. XXXX ako parcela č. XXX/X o výmere 147 m² - zastavané plochy a nádvoria a rodinný dom súp.č. XXX, postavený na parcele č. 319/3, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Prievidza pod č. V XXXX/XXXX - VZ XX/XXXX, je voči žalobcovi právne neúčinná. Voči žalovanému 2/ žalobu zamietol s tým, že o trovách konania a o trovách štátu rozhodne podľa § 151 ods. 3 O.s.p., do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa pôvodným návrhom domáhal voči pôvodným žalovaným 1/ a 2/ W. M. st. a O. Y. určenia, že žalovaný 1/ je vlastníkom nehnuteľností definovaných v petite žaloby s tým, že Okresný súd Prievidza v poradí prvým rozsudkom určil, že žalovaný 1/ je výlučným vlastníkom nehnuteľností definovaných v petite žaloby a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.07.2011, č.k. 5Co/67/2011 bol rozsudok zrušený a vec vrátená súdu na ďalšie konanie s tým, že podaním zo dňa 19.04.2012 žalobca navrhol vstup žalovaného 3/, súčasného žalovaného 2/ W. M. ml. do konania, keďže po začatí konania boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k.ú. W. H. zámennou zmluvou prevedené na nového vlastníka W. M., teraz žalovaného 2/. Okresný súd Prievidza uznesením pripustil vstup žalovaného 3/ do konania a v dôsledku späťvzatia žaloby voči žalovanému 1/ W. M. st. konanie zastavené a zároveň súd prvej inštancie pripustil zmenu návrhu tak, že v ďalšom konaní sa domáha určenia, že darovacia zmluva uzavretá medzi dlžníkom W. M. a O. Y. ako obdarovanou zo dňa 26.07.2005 voči žalobcovi právne neúčinná.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 42a ods. 1, 2 OZ a § 116 a § 117 OZ. Uviedol, že v prejednávanej veci bolo nesporne preukázané, že žalobca má voči W. M. st. vymáhateľnú pohľadávku na základe platobného rozkazu Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.04.2008, č.k. 4Ro/258/2007-24, právoplatným a vykonateľným dňa 16.05.2008, ktorým bol W. M. st. zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 3.040.000,- Sk v prepočte 100.909,51 eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania, do 15 dní od jeho doručenia titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 09.02.2004. Z oznámenia súdneho exekútora JUDr. Jaroslava Kabáča vyplýva, že je v súčasnosti exekúcia v prospech žalobcu ako oprávneného proti W. M. st. ako povinnému vedená u súdneho exekútora JUDr. Martina Bujnu. Dovtedy konajúci súdny exekútor na vymáhanú pohľadávku nevymohol žiadnu sumu, ani nezistil u W. M. st. žiadny hnutelný, či nehnuteľný majetok. Odporovateľným je taký úkon dlžníka, ktorý urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak musel byť tento úmysel druhej strany známy. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere nesie veriteľ. Preukázanie úmyslu dlžníka nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak druhou stranou sú osoby dlžníkovi blízke; úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa v tomto prípade zákon predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa právneho úkonu nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať. Z tohto potom vyplýva, že žalujúci veriteľ je povinný tvrdiť a preukázať, ak má byť žaloba úspešná, že dlžníkov odporovaný právny úkon ukracuje uspokojovanie jeho vymáhateľnej pohľadávky a súčasne, že žalovanému musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy.

4. Žalobca teda mal voči dlžníkovi W. M. st. vymáhateľnú pohľadávku. Predpokladom úspešnosti odporovacej žaloby podľa § 42 ods. 1 OZ je, že dlžníkov právny úkon ukracuje uspokojenie vymáhanej pohľadávky. Ukrátenie uspokojenia veriteľov pohľadávky predpokladá také skrátenie majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo sčasti. Ten kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Z oznámenia súdneho exekútora JUDr. Jaroslava Kabáča vyplýva, že v súčasnosti exekúcia vedená proti W. M. st. súdnym exekútorom JUDr. Martinom Bujnom, pričom dovtedy konajúci súdny exekútor na vymáhanú pohľadávku nevymohol žiadnu sumu, nezistil u W. M. st. žiaden hnutelný, či nehnuteľný majetok. Darovaciu zmluvu W. M. st. uzatvoril so žalovanou 1/ dňa 26.07.2005, pričom vklad do katastra bol povolený 28.08.2005. K dátumu uzatvorenia darovacej zmluvy existoval záväzok W. M. st. voči žalobcovi zo zmluvy o pôžičke zo dňa 09.02.2004, podľa ktorej žalobca požičal W. M. sumu 3.000.000,- Sk s dohodnutým úrokom 15.000,- Sk mesačne, ktorá bola splatná 28.02.2005.

5. Ďalším predpokladom odporovateľnosti je, že právny úkon bol urobený s úmyslom ukrátiť veriteľa, ak tento úmysel bol druhej strane známy. Napriek tomu, že zákon používa formuláciu, ktorá by nasvedčovala tomu, že na odporovateľnosť stačí úmysel ukrátiť veriteľa, musí dôjsť k skutočnému faktickému ukráteniu. Keďže predmetnou darovacou zmluvou previedol dlžník majetok na žalovanú 1/, pričom súdny exekútor oznámil, že v súčasnosti exekúcia v prospech žalobcu ako oprávneného a konajúci súdny exekútor na vymáhanú pohľadávku nevymohol žiadnu sumu a nezistil žiaden majetok, bezodplatným prevodom nehnuteľného majetku na žalovanú 1/ na základe darovacej zmluvy došlo k prevodu majetku s úmyslom ukrátiť veriteľa.

6. Ust. § 42a ods. 2 OZ neviaže odporovateľnosť právneho úkonu dlžníka na ukrátenie uspokojenia konkrétnej vymáhateľnej pohľadávky. Za odporovateľný považuje taký úkon, ktorý dlžník urobil v úmysle ukrátiť svojich veriteľov bez toho, aby robil medzi nimi nejaký rozdiel z hľadiska všetkých jeho veriteľov alebo niektorý z nich poprípade, či dlžník urobil právny úkon bez toho, aby jeho úmysel ukrátiť veriteľa vôbec smeroval voči konkrétnej osobe. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadom podmienok odporovateľnosti, pokiaľ nejde o právny úkon urobený voči osobám jemu blízkym nesie veriteľ - žalobca. V prípade blízkych osôb nesie dôkazné bremeno žalovaný, blízka osoba dlžníka, o tej skutočnosti, že dlžníkov úmysle ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohol poznať.

7. S prihliadnutím na § 116 OZ je potom zrejmé, že v čase uzavretia predmetnej darovacej zmluvy dňa 26.07.2005 boli Štefan M. st. ako darca a žalovaná 1/ ako obdarovaná blízkymi osoba v zmysle § 116 OZ za bodkočiarkou, t.j. že darca a obdarovaná ako bývalí manželia a rodičia troch spoločných detí boli vzhľadom na intenzitu vzájomného vzťahu osoby navzájom blízke, keďže by ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich pociťoval druhý ako vlastnú ujmu. Súd v tejto súvislosti poukázal na rozvodový spis Okresného súdu Prievidza, kde žalovaná 1/ v návrhu uviedla, že do roku 2005 žila s dcérou sama a v októbri 2005

obnovili so W. M. st. spolužitie. N. znamená, že v roku 2005 došlo k náprave vzájomných vzťahov a to aj pred októbrom 2005, kedy obnovili spoločnú domácnosť so W. M.. Súd poukazuje aj na vývoj vzájomných vzťahov medzi žalovanou 1/ a W. M. st., kedy prvé manželstvo uzatvorili dňa 21.11.1986 z toho manželstva sa narodili synovia E. v roku 1987 a W. v roku 1989, pričom manželstvo bolo rozvedené v roku 1997. Pre kladný vzťah k synom a majetnícky postoj k žalovanej 1/ sa opakovane k sebe vracali a z tohto vzťahu sa im narodila dcéra O. v roku 2000. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z apríla 2000 bola mal. O. zverená do osobnej starostlivosti žalovanej 1/ a jej otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu po 1.000,- Sk s účinnosťou od 01.04.2005. Do roku 2005 žila s dcérou sama a v októbri 2005 obnovili spolužitie. Keď v čase, kedy boli rozvedení a došlo k náprave vzájomných vzťahov splodili aj dcéru O. M.. Z tohto potom možno vyvodiť záver, že aj v čase, keď neboli žalovaná 1/ a W. M. st. manželmi mali nadštandardné vzťahy a teda boli si navzájom blízkymi osoba v zmysle ust. § 116 OZ za bodkočiarkou.

8. Vzhľadom na uvedené na predmetnú darovaciu zmluvu zo dňa 26.07.2005 treba aplikovať § 42a ods. 2 OZ, t.z. že odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť veriteľa v prospech blízkych osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej opatrnosti nemohla poznať. Čo znamená, že v danom prípade žalovaná 1/ ako osoba blízka dlžníkovi pre úspech v tomto konaní a unesenie dôkazného bremena musela preukázať, že úmysel W. M. st. ukrátiť veriteľa darovacou zmluvou ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Dôkazné bremeno v tejto časti neunesla. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pri uzatváraní darovacej zmluvy žalovaná 1/ neprejavila náležitú starostlivosť o to, či predmetným právnym úkonom nedôjde k zbaveniu sa majetku zo strany W. M. st. s úmyslom ukrátiť akéhokoľvek jeho veriteľa aj s ohľadom na trestnú minulosť a obchodné aktivity W. M. st. a vzájomné vzťahy W. M. st. k žalobcovi, či k iným veriteľom. Preto súd žalobe vyhovel a určil, že predmetná darovacia zmluva je voči žalobcovi právne neúčinná.

9. Čo sa týka návrhu vo vzťahu k žalovanému 2/ v tomto zmysle súd konštatuje, že v zmysle § 42b ods. 3 OZ možno žalovať nielen pasívne legitimované osoby, ale aj dedičov takejto osoby zákonných a závetných, pričom platí, že ak bol pôvodne žalovaný poručiteľ po jeho smrti dochádza k zmene účastníkov konania tak, že na jeho procesnú pozíciu nastupujú všetci dedičia bez toho, aby bol na to potrebný procesný dispozitívny úkon právnych nástupcov a tretie osoby ako singulárnych nástupcov, ale len vtedy, ak im všetkým boli známe okolnosti prípadu a skutočnosti odôvodňujúci odporovateľnosť proti ich predchodcovi. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k žalovanému 2/, keďže žalobca nenavrhol žiaden dôkaz na preukázanie rozhodujúcich skutočností v zmysle § 42b ods. 3 OZ, t.z. neboli tvrdené, ani dôkazmi preukázané, že žalovanému 2/ boli známe okolnosti prípadu a skutočnosti odôvodňujúce odporovateľnosť proti žalovanej 1/. Ak neboli preukázané tvrdenie účastníka, tento dôkazné bremeno neunesol, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jeho neprospech. Vzhľadom na uvedené súd v tomto konaní dospel potom k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k žalovanému 2/ nebolo preukázané, že žalovaný 2/ mal vedomosť o skutočnosti odôvodňujúcej odporovateľnosť proti žalovanej 1/, t.z. že darovacia zmluva zo dňa 26.07.2005 bola medzi W. M. st. ako darcom a žalovanou 1/ ako obdarovanou, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v k.ú. H., bola zo strany W. M. st. uzavretá s úmyslom ukrátiť veriteľa s jemu blízkou osobou od žalovanej X/. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že v čase uzatvorenia predmetnej darovacej zmluvy v roku 2005 bol žalovaný 2/ maloletý, mal 16 rokov, pričom v takom veku maloleté osoby nezaujímajú a na základe právneho titulu vlastní dom, v ktorom býva, nie ešte účel, resp. dôvod prevodu vlastníctva domu z jedného rodiča na druhého rodiča. Vzhľadom na tieto skutočnosti návrh voči žalovanému 2/ zamietol. O trovách konania súd rozhodne podľa § 151 ods. 3 O.s.p., do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

10. Proti tomuto rozsudku podala včas žalovaná 1/, ktorá žiadala, aby krajský súd ako súd druhej inštancie napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Namietala, že v konaní došlo k vade, ktorá má za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Poukázala na tú skutočnosť, že súd pri odôvodňovaní v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Súd prvej inštancie úplne opomenul uviesť z akého dôvodu nepovažuje dôkazy, na ktoré žalovaná 1/ poukazovala za nedôveryhodné, resp. nepodstatné a ako sa s jej argumentmi vysporiadal. Svedecké výpovede W. M., E. M. a výpoveď žalovaného 2/ ako aj jej výpoveď žiadnym spôsobom neuvádza, či vôbec a ako prihliadal na poznatky, ktoré na základe týchto získal pri hodnotení vykonaných dôkazov. Poukázala na čl. 6 Dohovoru s tým, že žalovaná 1/ jasne a zrozumiteľne uviedla a v tomto smere aj uniesla

dôkazné bremeno, keď poukázala na výsluchy vyššie uvedených svedkov a potvrdenie o mieste trvalého pobytu. Ďalej poukázala na nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie. Žalovaná 1/ sa vyjadrila, že spolužitie s dlžníkom W. M. obnovila v októbri 2015 (zrejme mala na mysli október 2005). Podľa názoru súdu prvej inštancie mala žalovaná 1/ s dlžníkom W. M. nadštandardné vzťahy aj keď neboli manželmi, čo má preukazovať aj narodenie spoločnej dcéry O. v danom období. Takýto skutkový záver je v rozpore s vykonaným dokazovaním. Poukázala na to, že po narodení dcéry O. došlo k vážnemu narušeniu vzťahu medzi ňou a dlžníkom, keďže žalovaná 1/ sa dozvedela o milenke dlžníka Z. U.. Následne bol W. M. vo výkone trestu odňatia slobody a vôbec sa nestretávali. K tomu sa ešte v roku 2003 dozvedela o nemanželskej dcére M.. Vzťahy medzi ňou a dlžníkom boli v rokoch 2003 až 2006 veľmi chladné. Medzi sebou komunikovali len ohľadne detí. Túto skutočnosť uviedol tiež žalovaný 2/. Svedok E. M. na pojednávaní v roku 2010 uviedol, že dlžník W. M. nemal v období, keď došlo k uzavretiu darovacej zmluvy so žalovanou 1/ dobré vzťahy. Tiež sa vyjadril, že to bol on, kto navrhol, aby došlo k darovaniu nehnuteľnosti žalovanej 1/, pričom táto s tým ani najskôr nesúhlasila, pretože mala zlé vzťahy so W. M.. V čase, keď došlo k uzavretiu darovacej zmluvy boli vzťahy medzi ňou a dlžníkom veľmi zlé. Do roku 2011 nemala ani len vedomosť o tom, že medzi žalobcom a dlžníkom došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke. K uzavretiu darovacej zmluvy došlo v mesiaci júl 2005, k obnoveniu spolužitia v októbri 2005. Skutkové závery o tom, že v čase uzatvorenia darovacej zmluvy mala nadštandardné vzťahy neobstoja. Spochybňovanie objektívnosti výpovedí svedkov a účastníkov konania iba na základe ich kolegiálneho, prípadne iného rodinného, či spoločenského vzťahu bez toho, aby vierohodnosť výpovedí spochybňovali iné objektívne zdokumentované skutočnosti a dôkazy by v prípadoch, kedy jediným dostupným dôkazom je iba výpoveď účastníkov konania, či svedkov viedol k nemožnosti uniesť dôkazné bremeno žalobcom a zároveň by viedlo k neakceptovateľnej prezumpcií nepravdivosti svedeckých výpovedí, či tvrdení účastníkov. Namietala tiež nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k ust. § 116 OZ. V prvej časti tohto ustanovenia zákona je taxatívne stanovený okruh navzájom blízkych osôb a druhá časť predstavuje právnu normu s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd v konkrétnom prípade posúdil, či sa jedná o osoby navzájom blízke. Pokiaľ sa týka vzťahu medzi bývalými manželmi, tak týchto nemožno považovať za osoby navzájom blízke podľa prvej časti ust. § 116 OZ. Druhá časť nevylučuje, aby bolo možné považovať bývalých manželov za osoby blízke, avšak vyžaduje medzi nimi určitá kvalita vzťahu. Poukázala na rozsudok NS ČR, z ktorého vyplýva, že súčasne musí byť splnená podmienka, že vzájomný pomer medzi týmito osobami je osobne predovšetkým citovo natoľko intenzívny, že by ujmu, ktorú by utrpela jedna z nich, druhá pociťovala dôvodne ako vlastnú. V tomto zmysle môžu byť relevantné napr. okolnosti, aký vzájomný styk majú osoby, o ktoré ide, či žijú v spoločnej domácnosti, aké sú v takejto domácnosti pomery, ak prejavuje tieto o seba záujem a aký, ak si pomáhajú vzájomne závažných prípadoch, v chorobe, v núdzi, či v starobe. Pokiaľ teda vzťahy medzi dlžníkom a žalovanou, ktorí sú rozvedení manželia vykonávajúci rodičovskú zodpovednosť k deťom, z tohto zaniklého manželstva narodeným boli vzťahy redukované len na výkon rodičovských práva povinností nevykazujúcich znaky vzájomne blízkosti ako má na mysli § 116 veta druhá za stredníkom OZ, nejde o osoby blízke a nejedná sa o úvahu zjavne neprimeranú. Z tohto je potom zrejme, že aby bolo možné považovať bývalých manželov za osoby navzájom blízke, vyžaduje sa, aby medzi nimi existovali citové vzťahy určitej kvality. Skutočnosť, či následne došlo k zlepšeniu vzťahov je bezvýznamná, ak nie je preukázané, že ujmu, ktorú by utrpela jedna z osôb, bude ako svoju vlastnú pociťovať druhá osoba v čase, keď k právnemu úkonu došlo. Preto mala za to, že na strane súdu prvej inštancie došlo k nesprávnej aplikácii ust. § 116 OZ, keď prvostupňový súd považoval ju a dlžníka W. M. za osoby navzájom blízke. Nebolo preukázané, že by v čase, keď došlo k uzatvoreniu darovacej zmluvy existovali medzi žalovanou 1/ a dlžníkom citové väzby, keďže títo mali medzi sebou veľmi chladné vzťahy a komunikovali spolu výlučne kvôli deťom. Okrem toho s uzavretím darovacej zmluvy najskôr ani nesúhlasila. Preto má za to, že v prejednávanej veci bolo dôkazné bremeno na žalobcovi, aby preukázal, že žalovaná 1/ mala vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť ho ako svojho veriteľa.

11. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že súd počas celej doby konania vykonal rozsiahle dokazovanie a správne rozhodol tak, že určil, že darovacia zmluva je voči žalobcovi právne neúčinná. Súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že v čase uzatvorenia darovacej zmluvy bola žalovaná 1/ osobou blízkou aj keď v tom čase neboli manželmi. Tento názor prezentovali aj v priebehu konania. Žalovaná 1/ o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa vedela, čo nepriamo potvrdil aj samotný dlžník na pojednávaní 20.03.2009 ako aj v trestnom konaní na OS v Prievidzi vedenom pod sp.zn. 2T/312/2010. Vedomosť zároveň potvrdil aj svedok F. W., aj keď jeho výpoveď súd nebral do úvahy, hoci na ňu mal prihliadať, pretože pozná účastníkov ako sám uviedol, voči nikomu z nich nemá negatívny postoj. Preto

bolo na žalovanej, aby preukázala, že úmysel dlžníka W. M. st. ukrátiť nemohla i pri náležitej starostlivosti rozpoznať.

12. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.10.2016, č.k. 5Co/207/2016-415 bol rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 04.03.2016, č.k. 6C/112/2008-398 v napadnutej časti, ktorou súd určil, že darovacia zmluva je voči žalobcovi právne neúčinná potvrdený a ďalej odvolací súd vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej 1/ O. Y. v plnom rozsahu.

13. Na základe dovolania zo strany žalovanej NS SR uznesením zo dňa 27.06.2018, č.k. 5Cdo 32/2017 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.10.2016, sp.zn. 5Co/207/2016 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Vo vzťahu k dovolacím dôvodom, dovolací súd uviedol, že nezistil existenciu dôvodov o prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorým mal spočívať v nedodržaní procesného postupu súdom prvej inštancie porušením ust. § 118 ods. 2 OSP účinného do 30.06.2016 s tým, že ďalej žalovaná vyvodzovala prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo vzťahu k nastolenej právnej otázke spôsobom zodpovedajúcim príslušným ustanoveniam CSP dospel potom Najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovanej je procesne prípustné a skúmal, či je aj dôvodné. Žalovaná za podstatu nesprávnosti právnych záverov odvolacieho súdu považovala, že odvolací súd rozhodol na základe takých skutočností, ktoré neboli z pohľadu definície blízkej osoby v zmysle § 116 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka relevantné a to konkrétne k obsahu spornej darovacej zmluvy, kde žalovaná súhlasila so zriadením vecného bremena spočívajúceho v práve doživotného bývania darovanej nehnuteľnosti dlžníkom a obnovenia jej spolužitia dlžníkom po rozvode v októbri roku 2005, ktoré nastalo až následne po uzatvorení spornej darovacej zmluvy zo dňa 26.07.2005. Dovolací súd sa preto zaoberal správnosťou právneho záveru odvolacieho súdu, ktorý po teoretickej stránke správne vyložil pojem blízkej osoby v zmysle § 116 veta za bodkočiarkou OZ, avšak tento výklad neaplikoval v spore správne a jeho úvahy boli vo vzťahu k záveru zjavne neprimerané. Predovšetkým svoje rozhodnutie založil na obsahu sporného právneho úkonu, teda na tom, že žalovaná zriadila v prospech dlžníka vecné bremeno práva doživotného užívania. Táto skutočnosť, ale sama o sebe nemohla založiť záver, že medzi žalovanou a dlžníkom je vzťah blízkej osoby, keď aj zo skutkového stavu zisteného vo veci súdom prvej inštancie vyplynulo, že spoločné deti dlžníka a žalovanej bývali v darovanej nehnuteľnosti spolu s dlžníkom, mali k sebe pozitívny vzťah a žalovaná sa do spornej nehnuteľnosti presťahovala až po značnom časovom odstupe od uzatvorenia darovacej zmluvy. Vzťahy medzi žalovanou a dlžníkom mali dynamický vývoj od intenzity bezpochyby blízkej osoby (do rozvodu manželov v roku 1997, spoločnej dovolenky 1999, narodenie ich spoločného dieťaťa v roku 2000, opätovný sobáš v roku 2007, opätovný rozvod manželov v roku 2011) až po odcudzenie z dôvodu vzťahov dlžníka s inými ženami a je zároveň zrejmé, že tieto fázy ich vzťahu sa striedali. Práve s ohľadom na to bolo nevyhnutné pristúpiť k preskúmaniu skutkových okolností dôsledne a predovšetkým v rozhodnom čase, ktorým bol čas uzatvorenia spornej darovacej zmluvy. Za podstatné nebolo možné považovať ani motív konania dlžníka pri darovaní nehnuteľnosti žalovanej, pretože ho nemožno s určitosťou a istotou označiť ako motív konania žalovanej, keď navyše zo spisu celkom zreteľne vyplýva aj iný možný aj celkom overiteľný motív jeho konania a tým je zabezpečenie detí a nie záujem žalovanej o dlžníka, intenzity odôvodňujúcej záver súdu o tom, že išlo o blízke osobe. Pokiaľ odvolací súd založil svoje rozhodnutie na tom, že v októbri 2005 došlo k obnoveniu spolužitia medzi žalovanou a dlžníkom, je tento záver nesprávny, pretože k uzatvoreniu spornej darovacej zmluvy došlo dňa 26.07.2005, teda v čase odporovateľného právneho úkonu žalovaná s dlžníkom nežila a pokiaľ tu nie je iná skutočnosť, v ktorej by bolo nepochybné, že už v čase uzatvorenia darovacej zmluvy si bol dlžník a žalovaná blízky, nie je možné rozhodnutie založiť len na tej okolnosti, ktorá nastala až následne. Hoci v konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie vzhľadom na fakt, že v každej svedeckej výpovedi ako aj výpovedi žalovanej boli protirečivé tvrdenia a za jediné skutkové tvrdenie, ktoré nebolo spochybnené je možné považovať tvrdenie žalovanej uvedené v návrhu na rozvod, že k obnoveniu spolužitia medzi ňou a dlžníkom došlo až v októbri 2005. Pre absenciu relevantných dôkazných prostriedkov nie je možné uzavrieť, že vzťah medzi dlžníkom a žalovanej bol vzťahom osoby blízkych v zmysle § 116 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu je potrebné vychádzať vo všeobecných zásad teórie dôkazného bremena spočívajúcich na tom, že strana tvrdiaca určitú skutočnosť vo svoj prospech je zaťažaná dôkazným bremenom preukázania jej pravdivosti a v prípade neúspechu musí znášať dôsledky neunesenia dôkazného bremena. V posudzovanom prípade boli účastníkmi darovacej zmluvy zo dňa 26.07.2005 dlžník W. M. a žalovaná, ktorí boli v čase jej uzavretia rozvedenými manželmi. Aby však dlžník a žalovaná mohli byť pokladané za osoby si navzájom blízke v zmysle § 116 veta za bodkočiarkou OZ, musela by byť ako vyplýva z vyššie uvedeného úroveň ich skutočných vzájomných

vzťahov v čase uzatvárania darovacej zmluvy taká, že ujma, ktorú by utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Odvolací súd sa tým, aká bola kvalita a intenzita vzájomných vzťahov dlžníka žalovanej v čase uzavretia darovacej zmluvy a či ich úroveň bola taká, že by ujma vzniknutá jednému z nich bola druhým z nich dôvodne pociťovaná ako jeho vlastná ujma nezaoberal. Jeho záver, že dlžník a žalovaná boli osobami navzájom blízkymi v zmysle § 116 veta za bodkočiarkou založený iba na tom, že žalovaná zriadila v prospech vecné bremeno práva doživotného užívania a následne v októbri 2005 obnovila s ním spolužitie, nie je správny. Nemôže byť potom správny ani záver odvolacieho súdu, že žalovaná ako osoba blízka dlžníkovi neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že v čase uzavretia darovacej zmluvy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa jej pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Vzhľadom na uvedené dovolací súd skonštatoval, že dovolanie žalovanej je prípustné a dôvodné, pretože spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 432 ods. 1 CSP. Preto dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie, vrátil ho na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnymi názormi dovolacieho súdu. Zároveň súd rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania.

14. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 380 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) po nariadení odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, zopakoval dokazovanie v súlade s ust. § 384 ods. 1 CSP, výsluchom žalobcu A. Y., výsluchom žalovanej O. Y., ďalej vypočul svedkov W. M. staršieho a W. M. mladšieho, svedka E. M.. Oboznámil svedecké výpovede svedkov Ing. N. Z. a svedka F. U., ďalej vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ich prečítaním a to žaloby žalobcu podanej na Okresný súd Prievidza dňa 07.07.2008, výpis z Katastra nehnuteľností LV č. XXXX, k.ú. W. H., správy súdneho exekútora JUDr. Jaroslava Kabáča zo dňa 12.09.2008, fotokópie občianskeho preukazu žalovanej z č.l. 51, príjmový doklad založeného v prílohovej obálke pod č.l. 52, oznámením o uzavretí manželstva, potvrdením o trvalom pobyte z Mestského úradu v Prievidzi pod č.l. 84-85, ďalej oboznámil znalecký posudok č. 2/2010 Ing. Ivety Jobovej, správu JUDr. Jozefa Kadúch, súdneho exekútora z č.l. 125-130, príjmový pokladničný doklad z firmy Q. O. pod č.l. 118, 151 až 163, poštovú poukážku z č.l. 168, rozsudok Okresného súdu Prievidza z č.l. 179, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z č.l. 184, list vlastníctva č. XXXX a XXXX, k.ú. W. H., ďalej oboznámil pripojené spisy Okresného súdu Prievidza a to darovaciu zmluvu pod sp.zn. V XXXX/XX, platobný rozkaz Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 4Ro 258/2007, rozvodový spis O. M. pod sp.zn. 12C/144/97, spis Okresného súdu Prievidza, sp.zn. P 21/98 týkajúci sa vyživovacej povinnosti dlžníka žalobcu, spis Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 15C 130/2011 o druhom rozvode žalovanej s dlžníkom žalobcu, ďalej oboznámil pripojené exekučné spisy Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 15Er 2478/2006, 15Er 2505/2006, 15Er 1852/2002, 15Er 305/2005, spis Exekučného úradu JUDr. Vladimíra Klinca, sp.zn. Ex 117/97, pripojený trestný spis Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 2T 312/2010 a sp.zn. Pv 346/07, zmluvu o pôžičke zo dňa 28.07.2003, zmluvou o zabezpečovacom prevode zo dňa 31.07.2003, žiadosť o spätný prevod vlastníctva zo dňa 20.08.2003, správa súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára zo dňa 28.02.2019 a po takto doplnenom a vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť v súlade s ust. § 388 CSP a žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, (pričom pri rozhodovaní bol odvolací súd viazaný názorom dovolacieho súdu) v prejednávanej veci z nasledovných dôvodov:

15. V prvom rade je nutné konštatovať, že s účinnosťou od 01.07.2016 platí zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ktorým sa zrušil zák.č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, pričom z ust. § 470 ods. 1, 2 veta prvá CSP vyplýva, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

16. Ďalej je nutné konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie, v časti v ktorej bola žaloba voči pôvodne označenému žalovanému 2/, teda W. M. mladšiemu ako nedôvodná zamietnutá, odvolaním napadnutý nebol, a preto v tejto časti je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

17. Predmetom prieskumu bol potom výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo určené, že darovacia zmluva zo dňa 26.07.2005 uzavretá medzi dlžníkom W. M. ako darcom a žalovanou ako obdarovanou, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti definované vo výroku rozhodnutia je voči žalobcovi právne neúčinná.

18. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 09.02.2004 založenej v spise Okresného súdu Prievidza sp.zn. 4Ro 258/2007 vyplýva, že žalobca ako veriteľ uzavrel so W. M. ako dlžníkom zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol W. M. staršiemu finančné prostriedky v sume 3.000.000,- Sk, pričom tieto finančné prostriedky boli poskytnuté v hotovosti ihneď po podpise zmluvy. Zároveň sa dlžník zaviazal vyplácať mesačný úrok žalobcovi po 15.000,- Sk, pričom veriteľ poskytol predmetnú pôžičku dlžníkovi na dobu určitú do 28.02.2005. V bode III. zmluvy o pôžičke sa konštatuje, že na zabezpečenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi zriadi účastníci zmluvy záložné právo k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX k.ú. W. H., ktorých vlastníkom je dlžník v prospech veriteľa, ktorý toto právo bez výhrad prijíma.

19. Zo spisu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 4Ro 258/2007 bolo ďalej zistené, že platobným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.04.2008, č.k. 4Ro 258/2007-24 bolo uložené odporcovi W. M. staršiemu, aby zaplatil do 15 dní od doručenia platobného rozkazu žalobcovi A. Y. sumu 3.040.000,- Sk s príslušným úrokom z omeškania a trovy konania vo výške 38.056,- Sk na účet právneho zástupcu žalobcu, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, pričom tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 16.05.2008.

20. Zo spisu Katastrálneho úradu v Trenčíne, sp.zn. V XXXX/XX bolo zistené, že W. M. (dlžník žalobcu) a žalovaná uzatvorili dňa 26.07.2005 darovaciu zmluvu, na základe ktorej W. M. starší daroval žalovanej nehnuteľnosti zapísané na k.ú. N., Správa katastra Q. na LV č. XXXX, k.ú. W. H., obec Q. a to parcela č. XXX/X o výmere 657 m² s rodinným domom súp. č. XXXXX, parcela č. XXX/X - záhrada o výmere 828 m², parcela č. XXX - záhrada o výmere 354 m², parcela č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 29 m² obec Q., katastrálne územie W. H., pričom zároveň obdarovaná, teda žalovaná zobrala na vedomie, že pre darcu (dlžníka žalobcu) bude zriadené vecné bremeno práve spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania v predmetných nehnuteľnostiach tak ako doteraz, pričom táto ťarcha má charakter vecného bremena v prospech darcu a bude zapísaná na LV č. XXXX, k.ú. W. H.. Predmetná zmluva bola zavkladovaná dňom 24.08.2005.

21. Zo správy súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára so sídlom v Šali bolo zistené, že sa vedie exekučné konanie v prospech oprávneného (žalobcu) v neprospech povinného W. M. staršieho, pričom exekučné konania, sp.zn. Ex XXXX/XX začalo dňom 09.07.2008 u súdneho exekútora JUDr. Jaroslava Kabáča pod sp.zn. 532/08. Dňa 12.07.2010 bolo rozhodnuté o zmene súdneho exekútora uznesením č.k. 16Er 1929/2008-16 na súdneho exekútora JUDr. Martina Bujnu a následne Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 14.12.2016 rozhodol o ďalšej zmene súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Ľubomíra Pekára so sídlom Exekútorskeho úradu v Šali. Ďalej súdny exekútor uviedol, že exekučným príkazom bolo zriadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX zapísanú v k.ú. W. H. na spoluvlastnícky podiel, spoluvlastníčky O. Y., teda žalovanej, na ktorú nehnuteľnosť previedol povinný darovacou zmluvou zo dňa 26.07.2005, ktorá je voči oprávnenému A. Y. právne neúčinná. Povinný pohľadávku ani čiastočne neuhradil, zásielky, ktoré sú mu zasielané sa vracajú s poznámkou nevyzdvihnuté v odbernej lehote, pričom povinný nemá vedený účet v banke, nie je evidovaný v Sociálnej poisťovni ako zamestnanec, ani ako poberateľ dôchodku, vlastní motocykel z roku 1998, ktorý je vzhľadom na jeho vek nepredajný pre účely exekučného konania. Pohľadávka nebola uhradená ani čiastočne, povinný sa cielene vyhýba plneniu svojej povinnosti, hoci o exekučnom konaní vie od roku 2008.

22. Žalobca pri svojom výsluchu potvrdil, že zmluvu o pôžičke uzavrel so W. M. starším v roku 2004, pričom z tejto pôžičky mu vrátil zhruba sumu 120.000,- Sk. Ich dohoda bola taká, že mu bude dávať mesačne po 15.000,- Sk a následne sa dohodli na predĺžení lehoty na vrátenie pôžičky o jeden rok. Potom s ním dlžník prestal úplne komunikovať. Potvrdil, že boli veľmi dobrí kamaráti, hrávali spolu futbal. Následne sa mu stal úraz, kde potreboval, aby ho všade vozili, pričom potvrdil, že pri uzavretí zmluvy o pôžičke mal aj zriadené záložné právo na nehnuteľnosť, avšak nevedel, že na to, aby sa zrealizovalo, musí si to dať zapísať na kataster. Následne sa mu W. M. starší začal úplne vyhýbať. Potvrdil, že po úraze mal problémy v manželstve, potom sa však zmenil a začal normálne žiť. Čo sa týka spolužitia W. M. s jeho manželkou, oni žili spolu pekne, chodievali spolu aj na dovolenky, dokonca aj jeho žena pracovala v podniku W. M. staršieho. Zrazu sa rozviedli a ona zostala bývať v byte, ktorý je blízko bytu, kde býva aj on. Po rozvode sa im potom narodila dcéra O. a zobrali sa následne 07.07.2007. On zostal bývať v dome a sem tam s ním bývali aj jeho priateľky v tomto dome. Vyslovil domnienku, že v čase uzavretia darovacej zmluvy boli vzťahy medzi žalovanou a jej bývalým manželom výborné aj keď vtedy spolu nebývali určite o jeho dlžobách vedela. Ďalej uviedol, že sa so žalovanou stretol následne asi

trikrát a vysvetlil jej, že jej bývalý manžel mu dlžní zhruba 3.000.000,- Sk, načo mu ona povedala, aby si to vybavil s ním. Potvrdil, že pred úrazom, ktorý sa mu stal v roku 2000 pracoval u svojho švagra a po úraze sa liečil, následne sa rozviedol so svojou manželkou. Pripustil, že sa so žalovanou stretli v roku 2011, kedy ju poslal za svojim právnikom. Ďalej však pri výsluchu potvrdil, že so žalovanou sa navštevovali v čase pred jeho úrazom a následne, keď ešte chodil a potom sa už nenavštevovali. Ďalej potvrdil, že so žalovanou sa stretli na oslave jeho 40tky, pretože zakladali spolu s M. a U. futbalový klub, pričom na tejto oslave bola aj žalovaná.

23. Žalovaná vo svojej výpovedi potvrdila, že o pôžičke, ktorú mal uzavretú žalobca so W. M. nevedela, pretože v roku 2004, kedy bola uzatváraná táto zmluva nežili so svojim bývalým manželom. V roku 1997 sa rozviedli a stretávali sa so W. M. len kvôli deťom. V roku 1999 boli spoločne na dovolenke, kde otehotnela a v roku 2000 sa im narodila dcéra. V tom čase sa dozvedela o milenke W. M.. V roku 2001 bol W. M. zavretý a v roku 2003 sa dozvedela, že má nemanželskú dcéru v A.. V tomto roku začala pracovať u svojho otca a začala chodiť do školy až do roku 2006. Následne sa v roku 2006 pohádala so sestrou, dala výpoveď a keďže nemala kde dať deti a musela riešiť otázku bývania, presťahovala sa na Q. XX, kde bývala do októbra 2010. V roku 2008 za ňou prišiel manžel a povedal jej, že sa bude s ňou bude žalobca súdiť a ona nechápala prečo. V roku 2011 sa stretla so žalobcom, ktorý jej vysvetlil koľko peňazí požičal jej mužovi, koľko mu má vrátiť a odkázal na jeho vtedajšieho právneho zástupcu p. W.. Čo sa týka sporného domu, tento rodinný dom jej mal darovať bývalý manžel za účelom zabezpečenia ich detí. Žalobca jej chcel darovať dom ešte v roku 2000 - 2001, keď sa im narodila dcéra, a rok 2005 chápala len ako naplnenie sľubu, že zabezpečí deti. Pripustila, že v roku 2007 sa druhýkrát s manželom zobrali a rozviedli sa v roku 2011 s tým, že ona sa do domu presťahovala v roku 2006 a v roku 2010 z domu odišla. Pripustila, že byt v ktorom vtedy bývala bol blízko bytu žalobcu, poznala jeho ženu, avšak sa nenavštevovali. V tom čase chlapci boli v puberte a bývali striedavo u nej a u manžela. Ona o podnikateľskej činnosti manžela nevedela nič, ani ju to nezaujímalo. Rovnako uviedla, že o dlhoch manžela voči Z. sa dozvedela až v roku 2011 s tým, že pokiaľ sa aj so žalobcom navštevovali tak to bolo ešte pred jeho úrazom, keď chodil. Čo sa týka presvedčania, aby podpísala darovaciu zmluvu prišiel za ňou starší syn, ktorý ju presvedčil, aby túto zmluvu podpísala. Chcela, aby deti niečo dedili, prípadne, že by za to potom následne za to deťom kúpili byty. Pokiaľ aj bola na oslave žalobcovej 40tky, o žiadnych dlhoch sa na tejto oslave nerozprávali

24. Z výsluchu svedka W. M. staršieho bolo zistené, že pri uzavretí zmluvy o pôžičke, ktorú im spísal nejaký právnik bola notárka, resp. pani z úradu, ktorá overovala podpisy a okrem neho a žalobcu tam bol prítomný aj p. U.. Potvrdil, že chcel, aby si žalobca dal záložné právo na dom, ktorý v tom čase vlastnil, pričom v čase podpisu zmluvy dlžoby nemal. Pripustil, že dom bol chvíľku napísaný na p. Z., ktorý mal od neho podpísanú zmenku a keďže dom bez jeho vedomia prepísali na seba, on sa obrátil na policajtov a potom sa dom prepísal naspäť na neho. V čase podpisu zmluvy o pôžičke dlžoby nemal. Dlh splácal až do momentu, keď na neho začal žalobca tlačiť, aby priateľa jeho manželky P., F. posadil na vozík s tým, že on mal dosť času, aby si zmluvu dal zavkladovať, avšak v tom čase ho peniaze nezaujímali. V roku 2004 býval na dome, pričom čo sa týka detí E. mal v tom čase 15 rokov a W. asi 13 rokov a títo bývali s ním. Pripustil, že mal v tom čase problém s vydieračmi, čo ho podnietilo po porade s chlapcami, že dom napíše na bývalú manželku, ale so žalobcom v tom čase žiadne problémy nemal, vozil ho po doktoroch aj na futbal. Žalovaná v tom čase nesúhlasila s prevodom, avšak nakoniec ju chlapci presvedčili. Opätovne niekedy v mesiacoch september až október 2006 sa dali s manželkou dokopy a v tom čase keď sa rozviedla s otcom robila školu, chodila do práce. Nie je teda pravdou, že by sa dali dokopy v roku 2005 ako to bolo písané pôvodne v spise. Pripustil, že ich vzťah s manželkou bol turbulentný, on mal rôzne priateľky a manželka nevedela o ničom, pričom v čase uzavretia zmluvy o pôžičke ako aj darovacej zmluvy sa so žalobcom stretávali, avšak nestretávala sa s ním aj bývalá manželka. Ona sa o celej záležitosti dozvedela až niekedy v priebehu roku 2010 - 2011 cez právnikov. Pripustil, že bol vo výkone trestu v roku 2000 a následne v roku 2012 bol rok a pol vo vyšetrovacej väzbe. V čase, kedy sa uzatvárala darovacia zmluva pôžičku splácal a keď sa táto robila nebola zaplatená celá s tým, že namietal, že z pôžičky splatil zhruba 1.300.000,- až 1.500.000,- Sk. Synovia bývali s ním, viac inklinovali k nemu, mali spolu rôzne aktivity. Pripustil, že splatnosť pôžičky mali dohodnutú na dobu jedného roka, avšak žalobca ho netlačil do ničoho a chcel, aby v tom čase točil peniaze. Pripustil, že vie o tom, že má rôzne exekúcie, ktoré však boli zastavené a motocykel Kawasaki nevlastní už dlhšiu dobu. Na dlhu z exekúcie nezaplátil nič. V čase podpisu darovacej zmluvy žil s Z. U., s ktorou mal vážny vzťah, avšak dieťa má s inou ženou, ktorá žije v M. a dcéra má už v súčasnosti 29 rokov. Následne sa v roku 2006 s Karin rozišli a potom žil s nejakou mexičankou.

25. Svedok E. M. starší syn žalovanej a dlžníka žalobcu uviedol, že je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, pričom v roku 2004 - 2005 mal zhruba 17 rokov, navštevoval strednú odbornú školu, avšak uviedol, že si nepamätá aké mal vzťahy s rodičmi, s kým žil vtedy v spoločnej domácnosti, nepamätá sa, že by chodil za mamou ohľadom nejakej zmluvy. Ďalej uviedol, že v súčasnosti má s rodičmi vzťah výborný, vo výkone trestu ho nenavštevujú, s nikým sa o pojednávaní nerozprával a nenavštevujú ho vo väzení preto, lebo on nechce. Žalobcu pozná od malička, ale ohľadom tohto sporu nevedel uviesť nič. Rovnako uviedol, že si nepamätá, kedy sa osamostatnil od rodičov. Pričom samotný žalobca k svedkovi uviedol, že s týmto má naďalej dobré vzťahy, keď sa stretnú, vždy ho pozdraví a dokonca mu dodnes vyká.

26. Svedok W. M. mladší, mladší syn žalovanej a dlžníka žalobcu vo výpovedi potvrdil, že v čase uzatvárania darovacej zmluvy mal 15 až 16 rokov, chodil na Stredné odborné učilište poľnohospodárske, býval s otcom, ale chodil aj za mamou, avšak nevedel o tom, že by mal otec problémy, že by ho niekto vydieral, prípadne mal dlžoby. Nikdy o tom nehovoril. On v tom čase chodil do školy, mal svoje veci a nevedel ani o tom, že otec daruje dom mame. Čo sa týka spolužitia rodičov, otec sa vrátil v priebehu roku 2001 až 2002 z basy a potom sa dozvedel, že má ďalšiu sestru a niekedy potom sa dali opäť dokopy s mamou. Uviedol, že vie o tom, že otec mamu podvádzal. On však býva v tomto dome s otcom, mama býva na byte. Pripustil, že má problémy so svedkom W., kedy spolu kradli, chytili ich, odsúdili ich a on sa mu chce preto pomstiť. Pripustil, že jeho otec mal počas uzatvorenia darovacej zmluvy frajerky.

27. Zo zmluvy o pôžičke uzavretej medzi veriteľmi F. Z., Ing. N. Z. a dlžníkom W. M. starším uzavretej dňa 28.07.2003 bolo zistené, že predmetom tejto zmluvy bolo zapožičanie finančných prostriedkov vo výške 1.650.000,- Sk, ktorú sumu odovzdali veritelia dlžníkovi pri podpise zmluvy s dohodnutou splatnosťou pôžičky do 31.08.2003, pričom zároveň F. Z. a jeho manželka Ing. N. Z. uzatvorili s dlžníkom zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v k.ú. W. H., obec Q., okres Q., zapísanej na LV č. XXX, k.ú. N., Správa katastra Q., pričom táto zmluva bola zakladovaná pod č. V XXXX/XX, pričom zo žiadosti o spätný prevod zo dňa 20.08.2003 vyplýva, že F. Z. a Ing. N. Z. požiadali o spätný prevod vlastníckeho práva, kedy ako veritelia uzatvorili s dlžníkom W. M. zmluvu o pôžičke, pričom na zabezpečenie pôžičky bola uzatvorená zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, pričom zároveň veritelia potvrdili, že pôžička vo výške 1.650.000,- Sk bola zaplatená a preto žiadali Katastrálny úrad Q. o spätný prevod vlastníckeho práva k predmetu zabezpečenia. Pred súdom prvej inštancie ako svedkyňa vypovedala Ing. N. Z., ktorá uviedla, že jej manžel, ktorý spolu s ňou uzatváral danú zmluvu o pôžičke zomrel v roku 2008, pričom uviedla, že si nepamätá detaily zmluvy o pôžičke s tým, že vie, že predmetom zálohy, ktorú túto zmluvu o pôžičke bola nehnuteľnosť W. M. staršieho a po splatení pôžičky im bol predmetný dom prevedený naspäť na neho. Ďalej svedkyňa potvrdila, že jej manžel bol trestne stíhaný v roku 2004 - 2008, pričom k okolnostiam odovzdávania, preberania peňazí, prípadne k okolnostiam uzatvárania zmluvy sa vyjadriť nevedela.

28. Z výsluchu svedka F. U. pred súdom prvej inštancie bolo ďalej zistené, že bol pri uzatváraní zmluvy o pôžičke medzi žalobcom a W. M. starším v roku 2004, pričom zároveň bola založená nehnuteľnosť v prospech žalobcu. Pri uzatváraní tejto zmluvy bol prítomný žalobca, W. M. starší, on ako svedok, notárka, ktorá overovala jej podpisy a Ing. U. M.. V deň kedy sa uzatvárala pôžička nedošlo k odovzdaniu a prevzatíu finančných prostriedkov, avšak má vedomosť o tom, že tieto prostriedky W. M. obdržal v plnej výške. Splátky z pôžičky boli ešte v roku 2004 vo výške 600.000,- až 700.000,- Sk a neskôr už k splácaniu pôžičky nedošlo. Svedok potvrdil, že vie o tom, že W. M. starší prepísal nehnuteľnosť na niekoho iného a bolo to z dôvodu, že mal problémy, lebo mu chceli dom zobrať. Jednalo sa o fyzické osoby.

29. Zo spisu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 12C/144/97 bolo zistené, že žalovaná sa so W. M. starším rozviedla na základe rozsudku zo dňa 21.11.1997, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.01.1998, pričom maloleté deti M. E. a W. boli zverené do výchovy žalobkyne, pričom žalovaný bol zaviazaný platiť na ne výživné. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 30.03.2000 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola mal. O., nar. XX.XX.XXXX zverená žalovanej a W. M. starší bol zaviazaný platiť výživné na mal. E. po 2.000,- Sk mesačne, na W. po 2.000,- Sk a na O. po 1.000,- Sk mesačne. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.04.2000. Zo spisu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 15C/130/2011 bolo ďalej zistené, že žalovaná so W. M. uzatvorili druhé manželstvo dňa 07.07.2007, pričom z návrhu na rozvod manželstva vyplýva, že do októbra 2005 žila žalovaná sama s dcérou a v októbri 2005 mali obnoviť spolužitie so W. M. starším. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo

dňa 19.10.2011, č.k. 15C/130/2011-53, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2011 bolo manželstvo žalovanej a W. M. staršieho rozvedené, pričom v tom čase mal. O. M. bola zverená do osobnej starostlivosti žalovanej a W. M. bol zaviazaný platiť na ňu výživné po 100,- eur mesačne.

30. Z vyšetrovacieho spisu OR PZ v Prievidza, sp.zn. Pv 346/07 bolo ďalej zistené, že uznesením vyšetrovateľa zo dňa 02.04.2007 bolo začaté trestné stíhanie vo veci trestného činu podvodu, ktorého sa mal dopustiť páchatel tým, že ako dlžník uzavrel s veriteľom A. Y. zmluvu o pôžičke, pričom po uzavretí zmluvy ihneď prevzal finančnú hotovosť 3.000.000,- Sk, pričom ku dňu začatia trestného stíhania vrátil sumu 140.000,- Sk, čím A. Y. priviedol do omylu a obohatil sa na jeho škodu o 2.860.000,- Sk. V konečnom dôsledku bolo trestné stíhanie zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2007.

31. Zo spisu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 2T 312/2010 bolo ďalej zistené, že na W. M. staršieho bola dňa 13.12.2010 podaná obžaloba na tom skutkovom základe, že dňa 09.02.2004 si požičal od A. Y. sumu 3.000.000,- Sk. V zmluve sa zaviazal pôžičku vrátiť a to aj spolu s dohodnutými úrokmi, zároveň podpísal zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Z pôžičky zaplatil len úroky vo výške 140.000,- Sk a na svoju bývalú manželku darovacou zmluvou previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, teda zmaril uspokojenie veriteľa, čím spáchal trestný čin poškodzovania veriteľa. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.10.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.05.2012 bol obžalovaný W. M. oslobodený spod obžaloby pre trestný čin poškodzovania veriteľa, pričom v odôvodnení rozsudku sa konštatuje, že v predmetom prípade sa skôr jedná o občianskoprávny vzťah medzi obžalovaným M. a poškodeným Y. ako trestnoprávnu zodpovednosť na strane obžalovaného M.. Bolo preukázané, že obžalovaný M. dňa 09.02.2004 si požičal od poškodeného Y. sumu 3.000.000,- Sk, ktorú sa zaviazal spolu s dohodnutými úrokmi vrátiť do 28.02.2005, pričom na zabezpečenie záväzku dňa 09.02.2004 podpísal zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva na nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, k.ú. W. H., pričom na vyvodenie trestnej zodpovednosti nestačia, ak je dlžníkom oddialené, prípadné sťaženie uspokojenie veriteľa pokiaľ má veriteľ možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z iného majetku dlžníka. Súd zistil, že v období po uplynutí dohodnutej doby na vrátenie pôžičky po 28.02.2005 obžalovaný M. mal finančné prostriedky, ktorými mohol poškodenému Y. pôžičku vrátiť, o čom svedčí výpoveď svedka Z., potvrdená výpoveďou svedkyne A.. Z týchto výpovedí vyplýva, že v roku 2005 si svedok Z. požičal od obžalovaného M. 3,7 milióna korún, ktorú mu asi aj v priebehu roka vrátil. Svedkyňa A. potvrdila, že finančné prostriedky na vrátenie pôžičky svedka Z. pre obžalovaného M. poskytla svedkovi Z. ona. Nebola vyvrátená obrana obžalovaného M., ktorá spočívala v tom, že nehnuteľnosti previedol darovacou zmluvou na bývalú manželku z toho dôvodu, že má problémy s miestnou mafiou a poškodený Y. sa v podstate ani nechcel po uplynutí doby dohodnutej pôžičky od obžalovaného M. vrátiť finančné prostriedky, ktoré im požičal. Tieto skutočnosti potvrdil svedok U., ktorý bol navyše prítomný pri uzatváraní zmluvy o pôžičke a tiež poukázal na tú skutočnosť, že poškodený Y. v trestnom oznámení a vo výpovedi uvádzal ako dôvod, že si neuplatnil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe zmluvy o zabezpečovacom práve z dôvodu, že veril, že mu obžalovaný požičanú sumu vráti. Ďalej poškodený v tom čase uviedol, že nevedel o tom, že si má zmluvu o zabezpečovacom práve zavkladovať na katastri. Toto tvrdenie poškodeného Y. sa súdu javilo ako nevierohodné a účelové a všetky tieto skutočnosti viedli k tomu, že bol W. M. spod obžaloby v konečnom dôsledku oslobodený.

32. Z exekučného spisu vedeného pod sp.zn. Ex 117/97 bolo zistené, že sa viedla exekúcia oprávneného Q. O. proti povinnému W. M. na vymoženie istiny vo výške 17.299,- Sk u súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Klinca. Ďalej z pripojených exekučných spisov bolo zistené, že Sociálna poisťovňa Bratislava viedla proti W. M. exekučné konania pod sp.zn. 15Er 2478/2006 na vymoženie istiny vo výške 11.198,- Sk, ďalej pod sp.zn. 15Er 2505/2006 na vymoženie pohľadávky vo výške 4.008,- Sk, ďalej tu boli vedené exekučné spisy zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne proti povinnému W. M. pod sp.zn. 15Er 1852/2002 o vymoženie sumy 3.194,- Sk a pod sp.zn. 15Er 305/2005 na vymoženie sumy 5.333,- Sk. Zo správy súdnej exekútorky JUDr. Barbory Božíkovej - Ághovej bolo zároveň zistené, že tieto exekúcie boli rozhodnutiami súdov zastavené, pričom povinný nevlastní žiadne nehnuteľnosti, z hnutelných vecí vlastní motocykel Kawasaki, ktorý je zablokovaný v 31 exekučných konaniach rôznymi exekútormi a podľa evidencie sociálnej poisťovne nikde nepracuje, nemá zriadené žiadne účty v bankách.

33. Ďalej doplneného dokazovania odvolacím súdom bolo zistené, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom odporovacej žaloby sú v súčasnosti vedené na LV č. XXXX okres Q., obec Q., k.ú. W. H.,

kde ako vlastník parcely reg. C č. XXX/X, XXX/X, XXX, XXX/X XXX, XXX a dom súp.č. XXX na parcele XXX je vedený W. M. mladší v podiele X/X-ina. Zároveň z LV č. XXXX obec Q., k.ú. W. H. vyplýva, že ako vlastník parcely registra C č. XXX/X o výmere 147 m² sú vedení W. M. mladší v podiele 1-ica a žalovaná O. Y. v podiele 1-ica.

34. Podľa § 42a ods. 1, 2, 3 OZ veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa ods. 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu vymáhateľný, alebo ak už bol uspokojený. Odporovať možno právnomu úkonu, ktoré dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117), alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a u ktorého došlo v posledných troch rokoch dlžníkov a osobu jemu blízkou (§ 116, 117).

35. Podľa § 42b ods. 1, 2, 3, 4 OZ právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou. Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti dedičom alebo právnym nástupcom proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právneho úkonu proti ich predchodcovi. Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto má z tohto úkonu prospech.

36. Veriteľ môže svoje právo odporovať právnomu úkonu uplatniť súdnou žalobou, na základe ktorej sa domáha toho, aby súd vyslovil vo vzťahu k veriteľovi za právne neúčinné tie úkony, ktorými dlžník zmenšil svoj majetok natoľko, že to môže obmedziť, prípadne celkom zmariť uspokojenie pohľadávky veriteľa. Odporovateľná žaloba smeruje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Súdnou žalobou možno napadnúť nielen právne úkony, na základe ktorých dochádza k scudzeniu majetku, ale aj každý úkon, ktorým dochádza k ukráteniu možnosti uspokojenia veriteľom vymáhanej pohľadávky. Zmyslom žaloby podľa § 42 OZ je uvažované z hľadiska žalujúceho veriteľa dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný právny úkon dlžníka, ktorým dlžník ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Rozhodnutie súdu, ktorým by bolo vyhovené odporovacej žalobe predstavuje potom podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi domáhať nariadenia exekúcie a to postihnutím toho, čo odporovaným právne neúčinným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníka a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol urobený právny úkon. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, musí sa veriteľ namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu domáhať toho, aby mu ten, komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech vydal takto získané plnenie. Náhradu ukrátenému veriteľovi má poskytnúť ten, kto má z odporovateľného úkonu prospech.

37. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré ušli z majetku dlžníka odporovaným právnym úkonom, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získaného z odporovateľného právneho úkonu. Žaloba je tak právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie vymáhania pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom z majetku dlžníka ušli.

38. Ust. § 42b ods. 1 OZ rieši otázku aktívnej legitímácie v konaní o odporovacej žalobe, kedy za stavu, že má veriteľ preukázateľne voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, ktorú si aj v súdnom konaní riadne uplatnil, pričom podmienkou aktívnej legitímácie je, že veriteľ bol ukrátený v možnosti uspokojiť svoju pohľadávku z majetku dlžníka a musí existovať v čase, keď súd rozhodne o odporovacej žalobe. Žalujúci veriteľ teda preukazuje v konaní o odporovacej žalobe existenciu vymáhateľnej pohľadávky, pričom za vymáhateľnú pohľadávku sa považuje taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť cestou výkonu rozhodnutia.

39. Táto podmienka v prejednávanej veci bola splnená, nakoľko v prejednávanej veci sa žalobca preukázal právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, ktorým je platobný rozkaz Okresného súdu Prievidza, na základe ktorého bol dlžník W. M. bývalý manžel žalovanej zaviazaný v prospech žalobcu sumu 3.040.000,- Sk s príslušenstvom a náhradu trov konania s tým, že žaloba o vydanie platobného rozkazu bola na Okresný súd Prievidza doručená dňa 03.12.2007 a platobný rozkaz nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 16.05.2008.

40. Ďalej v konaní o odporovacej žalobe znáša žalujúci veriteľ dôkazné bremeno o tom, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, ktorú sa nepodarilo uspokojiť z jeho majetku, t.z. v prejednávanej veci mal súd na základe výsluchu strán sporu ako aj z exekučných pripojených spisov preukázané, že je sice pravdou, že veriteľ viedol a vedie exekučné konanie voči svojmu dlžníkovi W. M. staršiemu, avšak k dnešnému dňu z tejto pohľadávky nebol uspokojený a preukázateľne z týchto exekučných konaní vyplýva, že v súčasnosti nevlastní žiaden majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku veriteľa.

41. Ďalej žalujúci veriteľ preukazuje odporovaný právny úkon dlžníka napadnutý v odporovacej žalobe, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, čo bolo rovnako preukázané v prejednávanej veci uzavretím darovacej zmluvy medzi W. M. starším a žalovanou, na základe ktorej získala žalovaná vlastnícke právo k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v k.ú. W. H., zapísanej na LV č. XXXX definovaná v tomto liste vlastníctva, kedy darovacou zmluvou zo dňa 26.07.2005 W. M. starší daroval žalovanej túto nehnuteľnosť a zároveň bolo zriadené vecné bremeno právo spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania v tejto nehnuteľnosti v prospech W. M. staršieho.

42. Ďalším predpokladom úspešného odporovania zo strany veriteľa je preukázanie skutočnosti, že žalovanému, teda tomu, kto má z odporovateľného právneho úkonu prospech musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že žalovaný o tomto úmysle dlžníka pri právnom úkone, v čase ktorý bol urobený vedel, alebo musel vedieť o tomto úkone. V prípade však, ak ide o právny úkon medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou, alebo právny úkon urobený dlžníkom v prospech osoby jemu blízkej, nemusí žalujúci veriteľ tvrdiť ani preukázať, že žalovanému musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, zákon v tomto prípade predpokladá, že žalovaný o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa vedel, ibaže žalovaný preukáže, že v čase právneho úkonu dlžníkov úmysel dlžníkov veriteľa je aj pri náležitej starostlivosti nemohol rozpoznať. Žalobca má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť ponúknuť súdu o vyšších uvedených okolnostiach dôkazy, pričom dôkazné bremeno sa mení v závislosti na tej skutočnosti, či osoba, ktorá mala z dlžníkovho právneho úkonu prospech, je osobou blízkou alebo nezdiala tento štatút osoby blízkej, tak ako bolo vyššie definované.

43. Žalovaný, ktorý nadobudol majetok odporovateľným právnym úkonom od dlžníka a nejde o osobu blízku dlžníkovi, nemusí nič tvrdiť, ani preukazovať, pretože dôkazné bremeno týkajúce sa jeho vedomostí o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa znáša žalujúci veriteľ. Má však právo tvrdenie žalobcu poprieť, prípadne predkladať na podporu svojich tvrdení dôkazy.

44. Iné je procesné postavenie osôb blízkych dlžníkovi, u ktorých sa zo zákona predpokladá ich vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa. Osoba blízka dlžníkovi sa môže v zmysle § 42 ods. 2 OZ ubrániť odporovacej žalobe, len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela, ani nemohla vedieť napriek tomu, že vynaložila starostlivosť k spoznaniu tohto dlžníkovho úmyslu a išlo pritom o náležitú starostlivosť. Je teda na žalovanej osobe blízkej dlžníkovi, aby splnila dôkaznú povinnosť a navrhla také dôkazy, z ktorých vyplýva, že boli naplnené uvedené podmienky obrany proti odporovacej žalobe vo vzťahu k jej osobe.

45. Preto v návaznosti na unesenie, resp. neunesenie dôkazného bremena v prejednávanej veci bolo potrebné vyriešiť, či žalovaná ako rozvedená manželka bola vo vzťahu k dlžníkovi žalobcu osobou blízkou. Tak ako už konštatoval odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, pokiaľ vychádzame z ust. § 116 OZ, rozvedení manželia nemôžu byť navzájom v postavení osôb blízkych v zmysle § 116 vety pred stredníkom, ako je zrejmé z gramatického výkladu, pretože do tejto skupiny osôb blízkych sa radia len manželia. Podmienkou pre zaradenie do tejto kategórie osôb blízkych je trvajúce manželstvo. Môžu však s prihliadnutím k ďalším okolnostiam spadať do kategórie do osôb blízkych v zmysle ust. § 116 za čiarou. Osobami navzájom blízkymi sa v tejto skupine bez ohľadu na

príbuzenský, osvejenecký, partnerský, či manželský pomer stávajú osoby na základe určitých fakticky daných vzájomných väzieb. Tieto osoby sú k sebe navzájom v pomere rodinnom, ide o príbuzných v nepriamom rade, alebo v pomere obdobnom, napr. zošvagrené osoby, avšak na druhej strane musí byť tiež splnená podmienka, že vzájomný pomer medzi týmito osobami je predovšetkým citovo natoľko intenzívny, že by ujmu, ktorú by utrpela jedna z nich, druhá pociťovala dôvodne ako vlastnú. Pokiaľ sa jedná o vyloženie pojmu osoby blízkej v zmysle § 116 veta za čiarou, bude treba vždy posúdiť podľa okolností konkrétneho prípadu. V tomto zmysle môže byť relevantné okolnosti aký vzájomný styk majú osoby, o ktoré ide, či žijú v spoločnej domácnosti aj keď toto samo o sebe nie je určené, aké sú ich domáce pomery, či prejavujú tieto osoby o seba záujem taký, či si pomáhajú vzájomne v závažných prípadoch núdzi, v chorobe, či v starobe a podobne.

46. V prejednávanej veci po zopakovaní dokazovania ako výsluchom strán sporu tak aj svedkov, ktoré navrhli strany sporu, dospel odvolací súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal v prejednávanej veci, že vzťah medzi žalovanou a jej bývalým manželom by naplňal intenzitu charakteru vzťahu osoby blízkej, tak ako to predpokladá ust. § 116 veta za čiarou OZ. Pokiaľ vychádzame z vykonaného dokazovania, faktom je, že žalovaná boli s dlžníkom žalobcu v roku 1997 rozvedení a v tomto smere je potrebné potom akceptovať argumenty žalovanej, že sa stretávali s dlžníkom žalobcu len kvôli deťom. V roku 1999 následne po rozvoде manželstva absolvovali dovolenku, na ktorej žalovaná otehotnela a v roku 2000 sa jej narodila dcéra s tým, že následne dlžník žalobcu nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a v tom čase sa žalovaná dozvedela o ďalších nemanželských deťoch dlžníka, z čoho teda možno dovodiť, že vzťahy medzi nimi ochladli. Aj keď je zrejme pravdou, že dlžník žalobcu bol v období, kedy uzatvoril darovaciu zmluvu so žalovanou vydieraný viacerými osobami z podsvetia, ako vyplýva z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Prievidza pod sp.zn. 2T 312/2010. Táto okolnosť bola zrejme dôvodom uzatvorenia darovacej zmluvy, ktorou previedol dlžník žalobcu nehnuteľnosti na jeho bývalú manželku, avšak faktom je, že v tomto čase dlžník žalobcu svoj dlh voči nemu splácal a predmetom vydierania nebolo počinanie zo strany žalobcu, avšak sa jednalo o iné osoby. Faktom však je, že doplneným dokazovaním pred odvolacím súdom sa žalobcovi nepodarilo preukázať, že v čase uzatvorenia darovacej zmluvy obdarovaná, teda žalovaná vedela o dlhoch na strane jej bývalého manžela a nepodarilo sa mu rovnako preukázať, že by motívom uzatvorenia darovacej zmluvy bolo vyhnutie sa plneniu dlhu jej bývalého manžela voči žalobcovi. Vychádzajúc zo záväzného zrušujúceho stanoviska Najvyššieho súdu potom odvolací súd konštatuje, že žalovaná uniesla dôkazné bremeno, kedy výpoveďami strán sporu, ako aj svedkov aj keď to boli najbližší príbuzní, nebolo preukázané, že by žalovaná a jej bývalý manžel boli v čase uzatvárania darovacej zmluvy osobami blízkymi, pretože aj keď faktom je, že po uzavretí darovacej zmluvy obnovili spolužitie, následne sa zosobášili a v ďalšom období sa rozvedli. Nebolo bezpečne preukázané, že v čase darovacej zmluvy žalovaná s jej bývalým manželom žili v spoločnej domácnosti, že žalovaná vedela o dlhu jej bývalého manžela voči žalobcovi a že by ich intenzita ich vzťahu dosahovala intenzitu predpokladanú ust. § 116 veta za čiarou, teda osôb blízkych.

47. Za tohto skutkového stavu sa potom presúva dôkazné bremeno na žalobcu, ktorého povinnosťou bolo v konaní navrhnúť a predniesť dôkazy, že žalovanej musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť jeho ako veriteľa známy, čo sa však v prejednávanej veci žalobcovi nepodarilo preukázať.

48. Preto v konečnom dôsledku dospel odvolací súd po zopakovaní dokazovania k tomu právnemu záveru, že žalobca v prejednávanej veci neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal, že žalovaná bola vo vzťahu k jeho dlžníkovi osobou blízkou a potom následne bolo jeho úlohou preukázať, že žalovanej musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť jeho ako veriteľa a keďže v tomto smere žalobca nepredložil, ani nenavrhol žiadne dôkazy, nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, ako po prehodnotení vykonaného dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie a zopakovaním dokazovania odvolacím súdom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť.

49. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, kedy v celom konaní úspešnej žalovanej bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, ktorý úspech vo veci nemal, pričom o výške rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

50. Z obdobného princípu vychádzal odvolací súd aj pri rozhodovaní o trovách konania štátu, ktoré vznikli pred súdom prvej inštancie za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a preto v náväznosti na prechodné ustanovenie, tak ako bolo vyššie uvedené rozhodol odvolací súd o náhrade trov konania štátu v súlade s ust. § 262 CSP a priznal štátu náhradu trov konania, ktoré v prejednávanej veci platil do nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku voči žalobcovi, ktorý úspech v prejednávanej veci nemal, pričom o samotnej výške potom rozhodne vyšší súdny úradník.

51. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).